

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **P.B.** skazanego z art. 231 § 2 k.k. w zb.
z art. 270 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w dniu 14 października 2025 r. w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z 5 marca 2025 r. sygn. akt IV Ka 1325/24
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Gryfinie
z 5 marca 2024 r. sygn. akt II K 120/23,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

[WB]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gryfinie wyrokiem z 5 marca 2024 r. sygn. akt II K 120/23 uznał oskarżonego P.B. za winnego kilkunastu czynów zabronionych, a mianowicie;

1. z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 270 p 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

2. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
 3. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
 4. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
 5. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
 6. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
 7. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
 8. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
 9. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 12 części wstępnej wyroku),
 10. z art. 231 § 2 k.k. (pkt 13 części wstępnej wyroku),
 11. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 14 części wstępnej wyroku),
 12. z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 15 części wstępnej wyroku),
 13. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 16 części wstępnej wyroku),
 14. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 18 części wstępnej wyroku),
 15. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 20 części wstępnej wyroku),
 16. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 21 części wstępnej wyroku),
 17. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 22 części wstępnej wyroku),
 18. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 23 części wstępnej wyroku),
 19. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 26 części wstępnej wyroku),
 20. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 27 części wstępnej wyroku),
 21. z art. 231 § 2 k.k. (pkt 29 części wstępnej wyroku),
 22. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 30 części wstępnej wyroku),
- ustalając przy tym, iż zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., za ta ten ciąg przestępstw na podstawie art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 23 czerwca 2020 r. wymierzył oskarżonemu karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę grzywny w rozmiarze 100 (sto) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość każdej z nich na kwotę 200 (dwieście) złotych (pkt I wyroku).

Ponadto sąd uznał oskarżonego P.B. za winnego popełnienia czynów następujących:

1. z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 19 części wstępnej wyroku),
2. z art. 231 § 1 k.k. (pkt 24 części wstępnej wyroku),
3. z art. 231 § 1 k.k. (pkt 25 części wstępnej wyroku),
4. z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt 28 części wstępnej wyroku),
5. z art. 231 § 1 k.k. (pkt 31 części wstępnej wyroku),
6. z art. 231 § 1 k.k. (pkt 32 części wstępnej wyroku),

ustalając, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., za ten ciąg przestępstw na podstawie art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 23 czerwca 2020 r. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt II wyroku).

Sąd ten uznał oskarżonego P.B. za winnego także popełnienia czynów:

1. z art. 270 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu zabronionego wymierzył mu karę 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności (pkt III wyroku),
2. z art. 276 k.k., za które na podstawie tego przepisu w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu zabronionego wymierzył mu karę 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności (pkt IV wyroku).

Oskarżony został uznany przez sąd za winnego także czterech czynów z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 233 § 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy ustaleniu, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., i za ten ciąg przestępstw na podstawie art. 233 § 6 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. i art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od 15 kwietnia 2021 r. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt V wyroku).

Sąd I instancji w swoim wyroku, na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. oraz art. 91 § 2 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt VI wyroku), zaś na podstawie art. 41 § 1 k.k. za przestępstwa przypisane w pkt I i II części rozstrzygającej wyroku orzekł wobec oskarżonego zakaz zajmowania stanowisk kierowniczych w jednostkach administracji publicznej i samorządowej na okres 5 (pięciu) lat (pkt VII wyroku) oraz na podstawie art. 45 § 1 k.k. za przestępstwa przypisane w pkt I części rozstrzygającej wyroku orzekł wobec oskarżonego przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z tych

czynów w kwocie łącznie 60 575 zł (sześćdziesiąt tysięcy pięćset siedemdziesiąt pięć złotych).

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z 5 marca 2025 r. sygn. akt IV Ka 1325/24 na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę i prokuratora zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: z kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonemu opisanych w części wstępnej w punktach 4, 6, 7 i 12 wyeliminował zapis: „w zw. z art. 11 § 2 k.k.” (pkt I tiret I) oraz obniżył wysokość stawki dziennej kary grzywny orzeczonej wobec oskarżonego w punkcie 1 jego części dyspozytywnej do 100 (stu) złotych (pkt I tiret II), a także z podstawy prawnej kary łącznej pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu w punkcie VI jego części dyspozytywnej eliminuje „art. 85 § 1 k.k.” (pkt I tiret III). W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł obrońca skazanego, który zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, rażącą obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., albowiem w wydaniu przez Sąd Okręgowy w Szczecinie, IV Wydział Karny Odwoławczy, wyroku z 25 marca 2025 r., w sprawie o sygnaturze akt IV Ka 1325/24 brał udział sędzia nieuprawniony do orzekania, tj. Pani Sędzia X. Y., przez co Sąd ów był nienależycie obsadzony, które to naruszenie stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem wyrażonym, chociażby w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygnatura BSA 1-4110-1/20, mającej moc zasady prawnej oraz treścią postanowienia Sądu Najwyższego z 16 września 2021 r., sygnatura akt I KZ 29/21, procedowanie przez sędziego, powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.3) stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k.

Ewentualnie zaś, na wypadek nieuwzględnienia powyższego zarzutu obrońca podniósł także w pkt 2 kasacji, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia rażącą obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 231 § 1 i 2 k.k. polegającą na ich błędnej wykładni i skutkującej przypisaniem P. B. popełnienia

przestępstw z art. 231 § 1 k.k. oraz art. 231 § 2 k.k. wobec uznania, iż znamieniem tych czynów polegającym na działaniu na szkodę interesu publicznego lub prywatnego jest samo narażenie na prawnie chroniony interes publiczny, w szczególności narażenie zaufania obywateli do bezstronności organów administracji samorządowej, równości wobec prawa i autorytetu władzy publicznej.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy właściwemu sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania. Ponadto na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. wniósł o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia, zaś na podstawie art. 532 § 2 k.p.k. o połączenie wstrzymania wykonania orzeczenia z zastosowaniem środka zapobiegawczego w postaci dozoru policji (w wymiarze do uznania Sądu).

W odpowiedzi prokurator wniósł o oddalenie kasacji obrońcy jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesione przez obrońcę zarzuty okazały się oczywiście bezzasadne, co skutkowało rozpoznaniem i oddaleniem kasacji przez Sąd Najwyższy w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy zauważyć, że zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. ten nadzwyczajny środek zaskarżenia może być wniesiony wyłącznie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Regułą przy tym jest, że strona postępowania może wnieść kasację na korzyść wyłącznie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (art. 523 § 2 k.p.k.). Celem tego uregulowania jest ograniczenie wpływu do Sądu Najwyższego spraw, które nie są na tyle poważne, aby uruchamiać w ich przypadku kontrolę o charakterze nadzwyczajnym. Ustawodawca przewidział jednak, że ograniczenie to nie będzie dotyczyło sytuacji, gdy strona postępowania kasację opiera na tzw. bezwzględnej przyczynie odwoławczej wskazanej w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Ranga tego rodzaju uchybień o fundamentalnym znaczeniu powoduje bowiem, że wyrok taki nie może się ostać niezależnie od tego, jaka kara została orzeczona. Tak więc

stwierdzenie zaistnienia przesłanki wskazanej w art. 439 k.p.k. skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego orzeczenia, bez badania czy uchybienie takie miało wpływ na jego treść.

Rozważania należy rozpocząć od przypomnienia, że przepis art. 439 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, z uwagi na fakt, że zaistnienie jednej z taksatywnie wymienionych w nim przyczyn obliguje sąd do orzekania poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz niezależnie od wpływu uchybienia na treść wyroku. Niewątpliwie każde z uchybień wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. narusza prawo do rzetelnego procesu. W niniejszej sprawie natomiast skarżący uchybienia rangi bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. upatruje w udziale w rozpoznaniu sprawy przez sąd II instancji sędziego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.

Sąd Najwyższy przystępując do rozważenia zarzutu dotyczącego rzekomego zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa powyżej zauważa, iż analiza akt postępowania prowadzi do wniosku, że w niniejszej sprawie nie zachodziła podnoszona przez obrońcę skazanego nienależyta obsada składu Sądu Okręgowego w Szczecinie, która stanowiłaby bezwzględną przyczynę odwoławczą w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Obrońca skazanego podniósł, że wadliwość obsady sądu *ad quem* wynikała z faktu, że w jego składzie orzekała – sędzia X. Y., powołana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa w procedurze ukształtowanej według ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.3 ze zm.), w związku z czym nie spełnia kryteriów niezawisłości ze względu na strukturalną wadę w procesie powołania jej na stanowisko sędziowskie.

Odnosząc się do tego rodzaju zarzutu kasacyjnego i towarzyszącej mu argumentacji, stwierdzić trzeba, że zaskarżony wyrok nie został wydany z obrazą przepisów skutkującą zaistnieniem sytuacji, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 1 lub 2 k.p.k. Skarżący, odwołując się w tym zakresie do uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. sygn. akt BSA I-4110-1/20, nie wykazał istnienia podstawy do twierdzenia, że Sąd, w którego składzie brała udział sędzia X. Y., był nienależycie

obsadzony. Podkreślić bowiem trzeba, że zgodnie z poglądem wyrażonym w wymienionej uchwale (powtórzonym w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r. sygn. akt I KZP 2/22), sam tylko fakt powołania na urząd sędziego w sądzie powszechnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w kwestionowanym trybie nie powoduje, że sąd utworzony z udziałem sędziego powołanego w takim trybie jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. W myśl przedstawionej w uchwale wykładni tego przepisu, staje się nim wówczas, gdy wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Zarzut postawiony w kasacji nie mógł zatem okazać się skuteczny, gdyż skarżący nie wskazał na istnienie okoliczności uzasadniających wątpliwości, że proces powołania wymienionej wyżej sędzi prowadził *in concreto* do naruszenia konstytucyjnego i konwencyjnego standardu niezawisłości i bezstronności sądu.

W odniesieniu do zarzutu obrazy prawa materialnego zauważyć należy, iż był on już uprzednio podnoszony w zwyczajnym środku odwoławczym, który został uznany za niezasadny i szeroko a przede wszystkim rzetelnie omówiony, o czym świadczy treść uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego. Lektura uzasadnienia tego zarzutu kasacyjnego i tych już uprzednio rozważonych przez sąd II instancji wskazuje, iż skarżący opiera ją na tych samych argumentach i niemal dokładnie wręcz odtwarza uprzednio już przedstawione stanowisko co do znamion przestępstwa z art. 231 k.k., przywołując pogląd zaprezentowany w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 9 czerwca 2010 r. w sprawie sygn. SK 52/08. Tak skonstruowany zarzut, nie mógł osiągnąć oczekiwanego przez skarżącego skutku.

W myśl regulacji kształtujących postępowanie kasacyjne zaskarżeniu w tym postępowaniu podlega wyrok sądu odwoławczego. Jak wynika natomiast z treści i uzasadnienia wyroku, sąd odwoławczy sam nie stosował zakwestionowanych przez skarżącego przepisów prawa materialnego z art. 231 § 1 k.k. i art. 231 § 2 k.k., a jedynie badał prawidłowość ich wykładni w świetle zarzutów podnoszonych

przez obrońcę na tle powziętego przez sąd I instancji rozstrzygnięcia. W odniesieniu do tak sformułowanego zarzutu obrazy prawa materialnego na etapie postępowania kasacyjnego, wobec przebiegu postępowania odwoławczego, uznać należy, iż nie został on powiązany z konkretnymi mankamentami postępowania odwoławczego (brak stosownego zarzutu naruszenia art. 433 k.p.k. i art. 457 k.p.k.), a zatem nie mógł być uznany za skuteczny (*postanowienie SN z 18 stycznia 2024 r. sygn. akt IV KK 535/23*). Niemniej, niezależnie od powyższego odnosząc się do argumentów zawartych w uzasadnieniu kasacji, z których wynika, iż jej autor kwestionuje prawidłowość kontroli odwoławczej w zakresie rozpoznania zarzutów obrazy prawa materialnego, zauważyć tylko należy, iż wbrew twierdzeniom skarżącego o niewystarczającym skonkretyzowaniu skutku w postaci definiowanej szkody, Sąd Okręgowy wskazał wprost na istnienie faktycznego wystąpienia konkretnej szkody w interesie publicznym (s. 7-8 formularza uzasadnienia wyroku).

Z tych też względów, nie stwierdzając bezwzględnych przyczyn odwoławczych, Sąd Najwyższy oddalił kasację jako oczywiście bezzasadną, co czyniło bezprzedmiotowym rozpoznawanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku.

Mając na uwadze powyższe rozważania, orzeczono jak w sentencji postanowienia, kosztami postępowania kasacyjnego obciążając skazanego, zgodnie z art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[WB]

[r.g.]